

**การประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด
จังหวัดเพชรบุรี ***

**An Evaluation of the Elderly Welfare Allowance Project of
Bantarn Subdistrict Administrative Organization,
Baanlad District, Phetchaburi Province**

ภังกร เพชรน้อย

Pangpakorn Petnoi

มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Stamford International University, Thailand

Email: don1810p@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทานอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ ผู้รับเบี้ยผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 221 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้าราชการ 6 คน ผู้นำชุมชน 5 คน จำนวน 11 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP Model)

* ได้รับบทความ: 4 ตุลาคม 2563; แก้ไขบทความ: 13 พฤศจิกายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 13 พฤศจิกายน 2563

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับผลการดำเนินงานโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านผลผลิต และด้านบริบท ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ด้านบริบทควรมีการกำหนดจำนวนเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ด้านปัจจัยเบื้องต้น ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและวิธีดำเนินงานของโครงการ และสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานในการปฏิบัติงาน ด้านกระบวนการ ควรพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้รับทราบแนวทางของทางราชการและรับทราบข่าวสารข้อมูลที่ต้องการ และมีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านผลผลิต ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรม มีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเบี้ยยังชีพที่ได้รับจัดสรร

คำสำคัญ: การประเมินผล; โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ; ชีบโมเดล

Abstract

The objectives of this study were 1) to assess the elderly welfare allowance project in context, input, process and product aspects of Baantarn Subdistrict Administrative Organization, Baanlad District, Phetchaburi Province. 2) to study the guidelines for the development the elderly welfare allowance project of Baantarn subdistrict Administrative Organization, Baanlad District, Phetchaburi Province. The samplings for the quantitative research were 221 elderly welfare recipients of Baantarn Subdistrict Administrative Organization, Baanlad District, Phetchaburi Province and for quantitative research were 6 key government officials, and 5 community leaders. Statistics which were used in data analysis were as frequency, percentage, mean, standard deviation and the CIPP Model was used the content analysis.

The research found that: 1) the performance level of the elderly welfare allowance project of the Baantarn subdistrict Administrative Organization, Baanlad District, Phetchaburi Province, the overall aspects and four factors aspects were at the highest level. The orders from the lowest to the highest are as follows: process, input, product and context aspects. 2) The guidelines for development the elderly welfare allowance project of Baantarn Subdistrict Administrative Organization, Baanlad District, Phetchaburi Province, in the context aspect found that it should increase the amount of elderly welfare allowance, the input aspect should develop personal knowledge and understanding in the details and methods of implementing of the project and supporting the budget for working, the process aspect should develop the public relations in order to advertise the official guidelines and let them receive accurate information, and it should coordinate and exchange the information with other local government organizations or related agencies, and the last aspect, the output should promote the elderly in their activities, occupations and more earnings apart from the elderly welfare allowance.

Keywords: evaluation; the elderly welfare allowance project; CIPP Model

1. บทนำ

สถานการณ์ที่สำคัญของโลกในขณะนี้ คือ การสูงวัยของประชากร เห็นได้จากใน พ.ศ. 2559 โลกมีประชากรทั้งหมดประมาณ 7,433 ล้านคน เป็นประชากรสูงอายุจำนวน 929 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของประชากรทั้งหมด ระดับประชาคมอาเซียนก็มี ประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันในปีพ.ศ. 2559 มีประเทศที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.7 ประเทศไทย ร้อยละ 16.5 และ ประเทศเวียดนาม ร้อยละ 10.7 โดยมีแนวโน้มว่าประชากรโลกจะมีอายุสูงขึ้นเรื่อย ๆ การสูงวัยของประชากรจึงเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรทั่วโลกอยู่ใน ปัจจุบัน และในอนาคตข้างหน้า สำหรับประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุมานับตั้งแต่ พ.ศ. 2548

และกำลังจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุนับสมบูรณ์ใน พ.ศ. 2564 โดยคาดการณ์ว่าใน พ.ศ. 2574 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุนับสุดยอด คือ มีผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

จากสถานการณ์จำนวนของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นรัฐจำเป็นต้องมีนโยบายในการดูแลผู้สูงอายุ หนึ่งในนโยบายที่สำคัญคือ “นโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” โดยได้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ตามระเบียบหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติโดยเฉพาะตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2552 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน การจ่ายเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุมีการดำเนินการมาโดยตลอด และการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุนั้นยังมีผลกระทบต่อสุขภาวะทางเศรษฐกิจสังคมและการบริหารประเทศอีกด้วย รัฐได้ให้การสนับสนุนดูแลเอาใจใส่สังคมผู้สูงอายุ และมีการสานต่อนโยบายที่สืบเนื่องกันมาโดยตลอด เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถที่จะดำรงตนอยู่ในชุมชนได้อย่างมีคุณค่า

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดบริการสาธารณะแก่ชุมชน รวมทั้งภารกิจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส นโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจึงได้รับการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนมาจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ได้ดำเนินงานด้านการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในพื้นที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพระดับหนึ่งแต่ในข้อเท็จจริงยังคงมีปัญหาในการดำเนินงานด้านการจ่ายเบี้ยยังชีพหลายประการเช่น สภาพพื้นที่ สภาพทางสังคมประเพณี วัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์ การขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การอุดหนุนเงินจากรัฐบาลจำนวนบุคลากร กระบวนการปฏิบัติงานความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรและผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานรวมถึงความตระหนักและการให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการจ่ายเบี้ยยังชีพของผู้นำท้องถิ่น ประกอบกับการดำเนินโครงการที่ผ่านมายังไม่มีการประเมินผลของการดำเนินโครงการประกอบกับ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการประเมินผลโครงการ ที่จะก่อให้เกิดการจัดระบบสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดีต่อการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความ

สนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านผลผลิต เพื่อนำผลที่ได้รับไปปรับปรุงพัฒนาโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเป็นแนวทางการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP model) เป็นการศึกษาแบบผสม (Mixed method) ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 221 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ในการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ได้แก่ ข้าราชการ จำนวน 6 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน รวมเป็น 11 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

3. วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจากผู้ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 221 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอสัมภาษณ์ ผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 11 ท่าน และนำผลจากการสัมภาษณ์มาสรุปผลวิเคราะห์ผลในเชิงเนื้อหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ผลการประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี 4 ด้านคือด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ ใช้การหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ระดับผลการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านกระบวนการ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาคือด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{X} = 4.24$) ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.23$) และด้านบริบท ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ รายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.1 บริบทโครงการ พบว่า ระดับผลการดำเนินงานโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทานอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดนโยบายของโครงการ พบว่า โครงการฯ เป็นที่ยอมรับจากผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ โครงการฯ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ ($\bar{X} = 4.15$) และมีขั้นตอนการดำเนินโครงการที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.11$) ตามลำดับ และวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่าโครงการฯ สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาคือโครงการฯ เป็นการช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุได้รับการจากภาครัฐ ($\bar{X} = 4.38$) และโครงการฯ ช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนได้ โดยไม่ต้องอยู่ในสถานสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยเบื้องต้นโครงการ พบว่า ปัจจัยเบื้องต้นด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรมีความรู้แนะนำช่วยเหลือในการรับเบี้ยยังชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ บุคลากรให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.29$) และบุคลากรให้บริการด้วยความรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

1.2.1 ปัจจัยเบื้องต้นด้านงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อบต. มีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคืออบต. สามารถจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ทุกเดือน ($\bar{X} = 4.42$) และอบต. จ่ายเงินเบี้ยยังชีพได้ตามกำหนดภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

1.2.2 ปัจจัยเบื้องต้นด้านสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อบต. มีความสะดวกต่อการเดินทางมาติดต่อเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคืออบต. มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ เช่น มีราวจับทางลาด สำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.24$) และอบต. มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

1.2.3 ปัจจัยเบื้องต้นด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อบต. มีเครื่องถ่ายเอกสารไว้บริการให้กับผู้สูงอายุที่ต้องการสำเนาเอกสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคืออบต. มีอุปกรณ์เครื่องเขียน เช่น ปากกา กระดาษอย่างเพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 4.23$) และอบต. มีโต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งหรือกรอกเอกสารอย่างสะดวกเพียงพอ ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

1.3 กระบวนการโครงการ พบว่า กระบวนการด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อบต. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุมาขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.21$) และเจ้าหน้าที่มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

1.3.1 กระบวนการด้านการลงทะเบียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าขั้นตอนการติดต่อลงทะเบียนเพื่อรับเบี้ยยังชีพไม่ยุ่งยาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.29$) ค่าเฉลี่ยเท่ากับอบต. มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนได้อย่างถูกต้องเอกสารแบบฟอร์มการลงทะเบียนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ อบต. มีการติดประกาศการลงทะเบียนผู้สูงอายุให้ทราบ ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

1.3.2 กระบวนการด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพโดยการโอนเข้าบัญชีมีความสะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ อบต. จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ถูกต้องตามสิทธิ ($\bar{X} = 4.34$) และการเปลี่ยนแปลงข้อมูลบัญชีเพื่อรับเงิน เจ้าหน้าที่ของอบต. สามารถดำเนินการแก้ไขให้ได้ตามความต้องการ ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

1.4 ผลผลิตโครงการ พบว่า ผลผลิตด้านคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยโครงการฯ ทำให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงในชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$) เท่ากับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทำให้ท่านสามารถร่วมกิจกรรมในชุมชน เช่น ทำบุญ บริจาค ได้มากขึ้น อาหาร สิ่งของ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นได้มาจากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุช่วยให้เดินทางได้สะดวกขึ้น เช่น การท่องเที่ยว พักผ่อน การไปพบแพทย์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ

1.4.1 ผลผลิตด้านความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยที่มีความรู้สึกที่ดีต่อการดำเนินโครงการฯ ของ อบต. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ พึงพอใจกับการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.34$) และโครงการฯ ทำให้รู้สึกมีความสุข ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

2.1 ด้านบริบท พบว่า ควรมีการกำหนดจำนวนเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น เพื่อให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุช่วยยกระดับความเป็นอยู่ผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ รายละเอียดและวิธีดำเนินงานของโครงการฯ เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามโครงการสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และควรมี การวางแผนงบประมาณไว้ล่วงหน้าให้เพียงพอต่อการดำเนินโครงการทั้งปี

2.3 ด้านกระบวนการ ควรพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้รับทราบแนวทางของ ทางราชการและรับทราบข่าวสารข้อมูลที่ต้อง กำหนดโครงสร้าง บทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบที่ชัดเจน อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานสำหรับผู้สูงอายุ และมีการประสานงาน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการย้ายเข้า ย้ายออกของ ผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องเป็นปัจจุบัน

2.4 ด้านผลผลิต ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ดีขึ้น ควรมีการดำเนินโครงการ อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้นนอกจากเบี้ยยังชีพที่ได้รับ จัดสรร

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน มีการบริหารจัดการโครงการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุเป็น อย่างดี สามารถรองรับความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง ทำให้ผู้สูงอายุมีชีวิตความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้นซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ บุชรา สามัญเขตกิจ (2553) วิจัยเรื่องการ ประเมินผลการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลหนองปล้อง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ

ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหนองปล้องอยู่ระดับมากที่สุดทุกด้านสำหรับผลการประเมินรายด้านสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1 ด้านบริบท พบว่า ระดับผลการดำเนินงานโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความชัดเจน สามารถนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติได้ นอกจากนี้ หน่วยงานคือองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน ได้มีการจัดกิจกรรมติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด พรหมจ้อย (2552) ได้ให้แนวคิดในการประเมินบริบทโครงการนั้นการกำหนดนโยบาย หรือการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการต้องมีความชัดเจนเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ระดับผลการดำเนินงานโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านปัจจัยเบื้องต้น หัวข้อบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินงานนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน มีบุคลากรมีความรู้แนะนำ ช่วยเหลือในการรับเบี้ยยังชีพให้บริการด้วยความรวดเร็ว มีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างโปร่งใส นอกจากนี้การเดินทางมาติดต่อเรื่องเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุมีความสะดวก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ มีการเตรียมความพร้อมวัสดุอุปกรณ์ เป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาวิจัยของ สมลักษณ์ วงษ์สนอง (2556) วิจัยเรื่อง การประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยด้านกระบวนการ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุมาขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง ขั้นตอนการติดต่อลงทะเบียนเพื่อรับเบี้ยยังชีพไม่ยุ่งยาก มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ถูกต้องตามสิทธิ สอดคล้องกับการวิจัยของ กรวิกา เยาวกุล (2553) วิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการจ่ายเงิน

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพหลามพริาม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ด้านกระบวนการและการดำเนินโครงการ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ด้านผลผลิต พบว่าผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการดำเนินโครงการฯ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน พึงพอใจกับการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความสุข รู้สึกถึงความเอาใจใส่ที่ได้รับจากภาครัฐ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นไปตามความต้องการ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือใช้จ่ายได้ยามจำเป็น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุชัยญา มะลิตี (2553) วิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการจัดสรรเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบางปะกงอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราผลการศึกษาพบว่า การประเมินผลโครงการจัดสรรเบี้ยยังชีพด้านผลผลิตพบว่าผู้สูงอายุนำเงินไปใช้จ่ายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ คือ นำเงินไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับปัจจัยสี่ ผู้สูงอายุรู้สึกมีขวัญกำลังใจว่ารัฐไม่ได้ทอดทิ้ง และโครงการทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีความสุข และมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาวิจัยของ นิตประภา แก้วกระจ่าง (2550) วิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าผลผลิตที่ได้จากการดำเนินโครงการโดยรวมอยู่ในระดับสูง

2. แนวทางการพัฒนาโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ด้านบริบท พบว่า นโยบายของโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เป็นนโยบายที่ชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเป็นระบบ ข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีการติดตามประเมินผล และเป็นนโยบายที่ได้รับการยอมรับจากผู้สูงอายุ วัตถุประสงค์ของโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ และควรมีการกำหนดจำนวนเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ อารงธวังศ์ (2552) ได้กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ Public policy เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการบริหารและพัฒนาประเทศทั้งในทางสังคมเศรษฐกิจและการเมือง แต่จะต้องเป็นนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีณย์ จันทรแจ่ม (2555) ที่พบว่าการนำนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอนะจะ จังหวัดสงขลา นโยบายได้มาตรฐานตามระเบียบของกฎหมาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุ มีความครอบคลุมในทุกพื้นที่ ให้ความเป็นธรรมและให้โอกาสแก่ผู้สูงอายุในการเข้าถึงบริการ

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและวิธีดำเนินงานของโครงการฯ และควรมีการวางแผนงบประมาณไว้ล่วงหน้าให้เพียงพอต่อการดำเนินโครงการทั้งปีสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ นิตประภา แก้วกระจ่าง (2550) ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุควรจัดการฝึกอบรมศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำมาพัฒนาโครงการ

2.3 ด้านกระบวนการ พบว่า ควรพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้รับทราบแนวทางของทางราชการและรับทราบข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้อง กำหนดโครงสร้าง บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจน อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานสำหรับผู้สูงอายุ และมีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการย้ายเข้า ย้ายออกของผู้สูงอายุเพื่อให้ได้ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตประภา แก้วกระจ่าง (2550) พบว่า ด้านกระบวนการควรมีการจัดหาบุคลากรเพื่อมาดูแลประสานงานโดยตรงระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์สงเคราะห์ผู้สูงอายุประจำหมู่บ้าน/ชุมชน หรืออาจมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือพนักงานท้องถิ่นในการดูแล และติดตามผลการดำเนินงานโครงการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุขัญญา มะสิทธิ์ (2553) ที่พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ พร้อมกับเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ครอบคลุม และออกไปเปิดจุดบริการย่อยตามหมู่บ้านเพื่อบริการผู้สูงอายุ

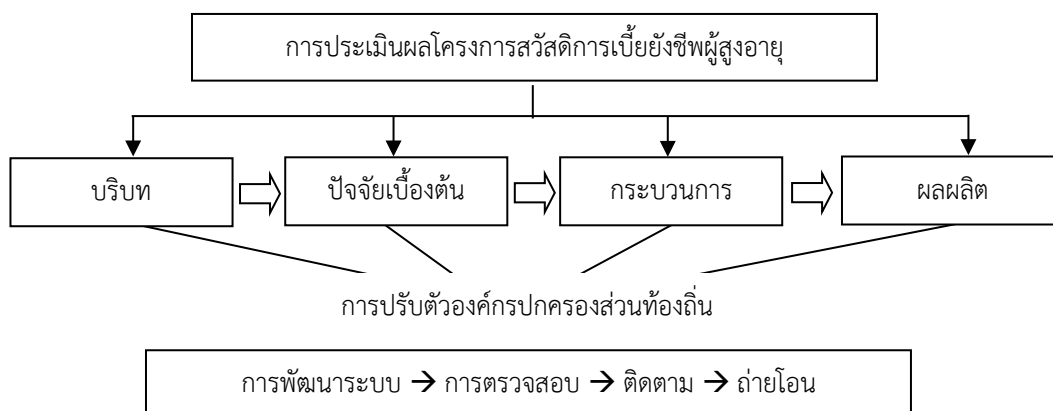
2.4 ด้านผลผลิต พบว่าผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ดีขึ้น และมีความพึงพอใจในโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เนื่องจากช่วยให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้นควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้นนอกจากเบี้ยยังชีพที่ได้รับจัดสรร สอดคล้องกับการวิจัยของกรวิกา เยาวกุล (2553) วิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอรามพิราม จังหวัดพิษณุโลก ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาโครงการ ควรมีการปรับปรุงจำนวนเงินเบี้ยยังชีพ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กับผลการวิจัยของ พรชนก ธรรม์ศรี (2554) ที่พบว่า เบี้ยยังชีพได้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ เกิดคุณค่าด้านจิตใจ พร้อมทั้งควรพิจารณาปรับเพิ่มอัตราเบี้ยยังชีพสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุที่ยากจน และต้องการความช่วยเหลืออย่างแท้จริงต่อไป

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี สามารถสังเคราะห์ได้องค์ความรู้ดังแผนภาพที่ 1 ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

การดำเนินงานโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี นโยบายและวัตถุประสงค์ชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง การดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้อายุนั้นที่จะให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลนั้นต้องมีการพัฒนาระบบ ระบบตรวจสอบ ติดตาม และสามารถถ่ายโอนภารกิจให้กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่นอกเหนือจากการให้สวัสดิการเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ

1.2 ควรพัฒนาระบบตรวจสอบการดำเนินงานการให้สวัสดิการสังคมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทราบถึงผลการดำเนินงานว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดต้องมีการพัฒนาระบบ ระบบตรวจสอบ ติดตามโดยหน่วยที่ถ่ายโอนภารกิจและสามารถนำไปวัดผลการดำเนินงานได้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

2.1 ด้านบริบทของโครงการ หน่วยงานควรจัดทำข้อมูลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน และให้บริการของภาครัฐได้อย่างทั่วถึง

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจ และการดำเนินโครงการให้กับบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรให้บริการด้วยอัธยาศัยที่ดี จัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการเพิ่มเติม จัดหาน้ำดื่มไว้บริการ และจัดห้องน้ำที่สะอาดสำหรับให้บริการผู้สูงอายุ

2.3 ด้านกระบวนการ ควรประชาสัมพันธ์ให้ทั้งบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สูงอายุทราบรายละเอียดของโครงการ หรือข้อมูลข่าวสารของโครงการ อีกทั้งควรให้ผู้รับเบี้ยสูงอายุมีบัตร ATM ทุกคนเพื่อความสะดวกในการรับเงินจากธนาคาร

2.4 ด้านผลผลิต ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วม ตลอดจนจัดหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัยให้มีความหลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะทำให้งานวิจัยสมบูรณ์มากขึ้น

3.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลสำเร็จต่อการดำเนินโครงการ เช่น การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ พฤติกรรมการทำงานเชิงรุกของบุคลากรภาวะผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2560). *มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงอายุ (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- กรวิกา เยาวกุล. (2553). *การประเมินผลโครงการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก*. (การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- นิตประภา แก้วกระจ่าง. (2550). *การประเมินผลโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี*. (การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- บุษรา สามัญเขตกิจ. (2553). *การประเมินผลการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลหนองปล้อง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- พรชนก ณรงค์มี. (2554). *การใช้แบบจำลอง CIPP ในการประเมินการรับเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ศรัณย์ จันทน์แจ่ม. (2555). *การประเมินผลการนำนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2552). *นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ*. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมลักษณ์ วงษ์สนอง. (2556). *การประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันไดขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา.

สุชัยญา มะสิทธิ์. (2553). *การประเมินผลโครงการจัดสรรเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607- 610.